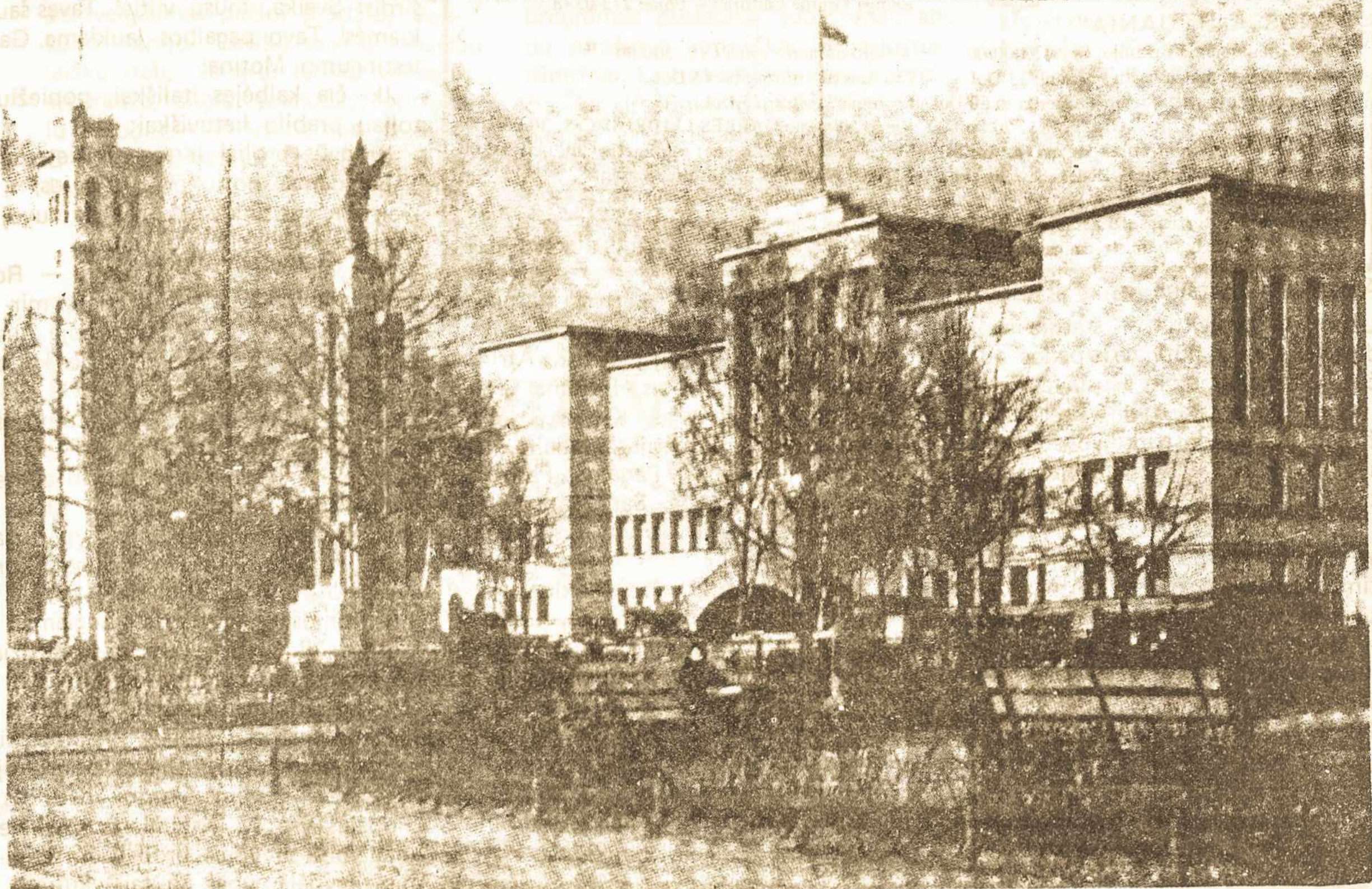

MŪSU LIETUVA

NR. 39 (1878) SEMANÁRIO 1984 SPALIO - OUTUBRO 4 D. - Cr\$.300,

Rua Juatindiba, 28 - Parque da Moóca - 03124 SÃO PAULO, Tel.273-0338

LAISVĖS PAMINKLAS

Karo Muziejaus sode, Kaune, Nepriklausomos Lietuvos laikais, kur buvo švenčiama VASARIO 16-toji, pagerbiami Lietuvos kariai, savanoriai kūrėjai. Žiaurių komunistų dabar yra sunaikinta.

J A V LAISVĖS STATULA

Lietuviams São Paule kuriant LIETUVIO IMIGRANTO paminklą, kuris norės atžymėti ne tik lietuvių buvimą šiam krašte, bet taip pat ir ilgesį tolimos Tėvynės bei troškimą jai laisvės, gali būti įdomi JAV-bių Laisvės Statulos istorija, kuri buvo ir yra paskatinimas daugelio tautų panašioms statuloms. Pasinaudojam "Toronto Lietuvių Filatelistų Žiniomis, 1984.09.04, Nr. 2, kur pristatyta JAV Laisvės Statulos istorija. — O kas mums atpasakos istoriją Kaune pastatytos Lietuvos Laisvės Statulos, į kurią stengiasi nusižiūrėti ir São Paule kuriamas Lietuvio Imigranto paminklas? (Red.)

Šiais metais pradėti Laisvės statulos New Yorke atnaujinimo darbai, kurie tęsis dar dvejus metus. Tai kaštuos 30 milijonų dolerių. Ši suma yra 40 kartų didesnė už 1880 metų sąskaitą, į kurią įėjo statulos konstrukcija ir jos pastatymas.

Dar ir dabar persekiojami, neturtingi ir trokštantys laisvės žmonės plaukia į New Yorko uostą. Ir po 98 metų Laisvės statula lieka puiki J.A. Valstybių emblema: kolosalinė

su kilniais principais ir dosni.

Laisvės statula buvo sukurta prancūzo skulptoriaus Frederic Auguste Barthold. Šis skulptorius nuo jaunų dienų pasižymėjo paminklų kūryba. Egipto valdovas Ismail Pasha 1867 m. atvyko į Paryžiaus pasaulinę parodą. Jis norėjo Egiptą sueuropinti, panaudodamas naują technologiją ir modernišką komerciją. Visų projektų apvainikavimas būtų Sueso kanalo atidarymas, kuris buvo numatytas 1869 metais.

Skulptorius Bartholdi išdėstė savo projektą: statula būtų prie Sueso kanalo žiočių. Ji būtų 100 pėdų aukščio ir stovėtų ant juodo pedestal. Statula vaizduotų moterį apėngtą ilgu rūbu ir laikantią iškeltą aukštai žibintą. Statulos tema nebuvo laisvė. Egiptas norėjo parodyti pasauliui, jog Egiptas neša progreso žibintą ir tokiu būdu nušvies kelią visai Azijai. Tačiau po dviejų metų darbo diktatorius Ismail Pasha nustojo ta statula domėtis.

J.A. Valstybėse baigėsi civilinis karas, ir Prancūzijoje susidarė grupė

žmonių, norinčių J.A. Valstybės pripažinti laisva respublika. Bartholdi pasiūlė savo statulą bendram Prancūzijos — Amerikos laisvės idealui. Tada statula buvo šiek tiek pritaikyta laisvės temai: pridėjo sutrauktus retezius, ir sudužus vaza simbolizavo išsivadavimą iš vergijos. Laisvės statulos idėja paplito, ir Bartholdi išvyko į Ameriką. Įplaukiant į New Yorko uostą 1871 m. birželio mėn., skulptorius iškart susidomėjo Bedloe' s sala, kuri būtų labai tinkama vieta Laisvės statulai. Prancūzai norėjo, kad Laisvės statula būtų jungtinis projektas: jie parūpintų statulą, o Amerika statulą pastatytų vietoje iš pradžių daug kas į tą statulą žiūrėjo skeptiškai: didžiausią pasaulyje statulą gauti dovana — atrodė kaip "Trojos arklys".

Sekantys 4 m tai buvo užimti planavimo darbais. 1875 metais suskato rimtai paruošti statulos modelį, kad J.A.V. 100 metų nepriklausomybės jubiliejui galėtų Laisvės statulą parodyti. 1876 m. Prancūzija pasiuntė į

SEM ANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cr\$. 15.000,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje: 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 20.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anūncios) mokami už skilties (Coluna) centimetrą Cr. 1.200,00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$. 300,00

I P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

I tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 30.000,00

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 30.000,00

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 30.000,00

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Ameriką tik dešinę ranką ir žibintą.

Užbaigtas projektas — statula su pedestalu turėjo būti 151 pėdos aukščio. Į pagalbą atėjo Gustave Eiffel (vėliau pastatęs Eiffelio bokštą Paryžiuje). Jis sukonstruktavo statulos skeletą, kuris atsispirty vėjams ir kitokioms atmosferos sąlygoms.

1884 m. liepos 4 d. Paryžiuje buvo suruoštos specialios iškilmės išsiuntimui Laisvės statulos į Ameriką. Laisvės statulos pedestalui Amerikoje buvo surinkta tik pusė pinigų. Likusią sumą suorganizavo New York World leidėjas Joseph Pulitzer. Kai 1885 m. birželio 19 d. statula atvyko į New Yorką, Bedloe's sala buvo pilna darbininkų, kurie ruošė pagrindą, ant kurio stovės Laisvės statula.

Laisvės statula oficialiai buvo atidengta 1886 m. spalio 18 d. Bedloe sala (dabar Liberty sala) buvo pilna aukštų valdininkų. Bartholdi laukė statulos viduje atidengimo ženklo, kad patrauktų virves ir atidengtų statulos veidą. Tačiau, publikai plojant ir šaukiant, Bartholdi pamanė, kad atidarymo kalba yra baigta ir atidengė statulos veidą. Kalbėtojas negalėjo baigti savo kalbos, nes patrankos saljutavo 21 šūviu, kariškas orkestras grojo J.A.V. himną, o uoste laivai sutuošė 20 minučių sirenų koncertą. Kai vėl prezidentas Grover Cleveland galėjo prabilti, jis pasakė labai trumpus komentarus ir tuo baigėsi Laisvės statulos iškilmės.

Laisvės statulos pedestalale yra įrašas, kuris išreiškia šiltą priėmimą visų atvykstančių į Ameriką. Jį sukūrė Emma Lazarus: "Give me your tired, your poor, your huddled masses yearning to breathe free, The wretched refuse of your teeming shore, Send these, the homeless, tempest tossed to me: I lift my lamp beside the golden door".

Laisvės statula, kaip laisvės simbolis, yra žinomas visame pasaulyje. Laisvės statula yra atvaizduota ant įvairių J.A.V. pašto ženklų.

Kitos pasaulio valstybės neatsiliko

ir laisvės simbolį — Laisvės statulą taip pat atvaizdavo ant pašto ženklų: Brazilija, Bulgarija, Centr. Afrikos Resp., Dubai, Egiptas, Filipinai, Haiti, Ispanija, Jordanas, Kivija, Korėja, Kuba, Lenkija, Liberija, Monako, Nikaragua, Norvegija, Panamą, Peru, Prancuzija, Rwanda, San Marino, Sharjah, Šveicarija, Urugvajus, Vengrija.

Surinkus visus pašto ženklus, kurie vaizduoja Laisvės statulą, turėsimė įdomų topikalinį rinkinį. Reikia tikėtis, kad Laisvės statulą atnaujins, ir kitos pasaulio valstybės, išleisdamos pašto ženklus su Laisvės statula, parodys, jog ir jos pritaria tikrai laisvei: laisvai galvoti, laisvai tautiniai apsispręsti ir laisvai garbinti Dievą.

POP. JONAS PAULIUS II APIE ŠV. KAZIMIERĄ IR LIETUVĄ

(tęsinys)

"Visose šios žemės tautose yra įsišaknijusi viena Dievo tauta, nes Dievas iš visų giminių pašaukia savo ne žemiškosios, bet dangiškosios karalystės piliečius.

Šio katalikiškumo, visuotinio dėka atskiros dalys atneša savo dovanas kitom dalim ir visai Bažnyčiai. Taip tiek pati visuma, tiek atskiros dalys yra sustiprinamos... (Plg. Lumen gentium, 13).

O Bažnyčia Lietuvos žemėje! Šiandien šv. Petro sostas su dėkingumu mini tą ypatingą dovaną, kurią tavosios žemės Dievo Tauta yra atidavusi dvasinei Bažnyčios vienybei. Toji dovana yra šv. Kazimieras.

O, Bažnyčia Lietuvos žemėje!

Dvasinėje Katalikų Bažnyčios vienybėje tu esi dėka šios dovanos ir dėka viso tikėjimo, vilties ir meilės paveldo, kuris penkių šimtmečių bėgyje — ir ypač dabartiniais laikais — susitelkė apie Lietuvos Globėją šv. Kazimierą.

Atsiklaupę prie šv. Kazimiero relikvijų, pasitikėjimo dvasioje kreipia-

mės, Gailestingumo Motiną Vilniaus Aušros Vartuose ir šaukiamės jos kupini to paties rūpestingumo, tos pačios vilties ir tos pačios meilės, kurios buvo kupina šv. Kazimiero širdis: Sveika, mūsų viltie! Tavo šaukiamės! Tavo pagalbos laukiame, Gailestingumo Motina!

Iki čia kalbėjęs itališkai, popiežius toliau prabilo lietuviškai:

Brangūs broliai ir seserys lietuviai. Baigdamas noriu prabilti į jus, kiek čia susirinkusius, tiek Lietuvoj esančius, jūsų gimtąja kalba.

Mes čia, katalikybės centre — Romoje, minėdami šv. Kazimiero mirties 500 metų sukaktį, dvasioje nusieliame prie Lietuvos Globėjo karsto Vilniuje. Prieš mūsų akis iškyla šventasis jaunuolis, maldos, skaistumo, iš meilės plaukiančių darbų, Kristaus Evangelijos liudijimo ir ypatingai meilės Marijai pavyzdys. Jis yra Dievo dovana visai Bažnyčiai, bet ypatingai tautai, su kuria jis yra suaugęs, kur gyvas jo šventas palikimas.

Į Romos maldas mes įjungiamo Lietuvos Bažnyčią, visą mūsų širdžiai mylimą tautą, per amžius tikėjimo vienybe ištikimą Apaštaly Sostui.

Prisimename Lietuvos vyskupus, kunigus, seminaristus, Dievui pasiaukojusias sielas, jaunimą, kurio ypatingas Globėjas yra šv. Kazimieras. Meilėje jungiamės su visais broliais ir seserimis tėvynėje, ypač su tais, kurie kenčia dėl tikėjimo, prašydami Dievą, kad visi išliktų ištikimi Kristui.

Prie Aušros Vartų Gailestingumo Motinos kojų sudedame Lietuvos Bažnyčios džiaugsmus ir kančias, o taip pat savo meilę ir viltį. Marija, Marija, skaisčiausia Lelija, Tu švieti aukštai danguje. Palengvink vergiją, pagelbėk žmonijai... Nes viską pas Dievą gali!

JAUNIMO METAI

Įvairių pasaulio kraštų vyskupų konferencijos ypatingai rūpinasi, kad katalikiškasis jaunimas reikiamai pasiruoštų kuo plačiausiu mastu praveisti Jungtinių Tautų Organizacijos paskelbtus Tarptautinius Jaunimo Metus 1985 metais. Tam tikslui yra sudaromos specialios komisijos, kurių rėmuose jaunimas, bendradarbiaudamas su Bažnyčios atstovais, nustatys Tarptautinių Jaunimo Metų pravedimo įvairiuose kraštuose programą. Indijoje sudarytoji komisija jau pradėjo savo veiklą, suorganizuodama įvairiose krašto vietovėse specialius jaunimui skirtus studijų suvažiavimus Tarptautinių Jaunimo Metų pasiruošimui.

VERA L. TATARŪNAS

Fonoaudiologa
Voz-Fala-Escrita-Leitura
Linguagem-Audição

R. Cubatão, 1.061 Tel. 570.4875
V. Mariana - Metrô: Est. Ana Rosa.

V A T I K A N O R A D I J A S | L I E T U V A

Gavęs Vatikano radijo spalio mėnesio programą – RADIO VATICANA PROGRAMMES 1984 – 10, peržvelgdamas pačioj pradžioj Vatikano Radijui "laiškų skyrių" mačiau laiškų italų, vengrų, lenkų, vokiečių, esperanto, anglų, prancūzų, portugalų kalbom – iš Vokietijos, Italijos, Graikijos, Brazilijos, Kanados, Fiji, Prancūzijos ir kt. kraštų. Taigi pa-

galvojau – nei šį kartą lietuviškai nieko nebus. Tik galima įsivaizduoti kaip nustebau, kai atvertęs 6-7 programos puslapius, juos radau abudu surašytus lietuviškai ir paskirtus išimtinai Lietuvai. Tad nors mums, čia, gal ir sunku pagauti Vatikano bangas, ir pasiklausyti lietuviškai Vatikano balso, ar nevertėtų parašyti nors trumpą padėkos ir įvertinimo

laiškutį Vatikano Radijo vadovybei (bei lietuviškos programos vedėjui, Msgr. Dr. Vyt. Kazlauskui), už tokią didelę, ir kasdieninę, paslaugą Lietuvai? Rašyti šiuo adresu:

RADIO VATICANA
Programma Lituano
00120 Città del Vaticano

Garbė Jėzui Kristui

KALBA VATIKANO RADIJAS

VATIKANO RADIJAS - TILTAS TARP LIETUVOS KATALIKŲ BENDRUOMENĖS IR ROMOS BAŽNYČIOS

Popiežius Jonas Paulius II aukoja Mišias lietuvių kalba. Šv. Tėvas prie Vatikano radijo mikrofono lietuviškai kreipiasi į Lietuvos katalikų bendruomenę: « Popiežius yra su jumis! Su jumis yra Romos Bažnyčia, su jumis yra visuotinė Bažnyčia, kuri jūsų neužmiršta... » (1984.VIII.25).

Vatikano radijo lietuvių skyriaus vedėjas kun. Vytautas Kazlauskas pristato popiežiui bendradarbius: dr. Barborą Vileišytę ir Saulių Kubilių.

Kazys Lozoraitis, redaktorius ir vedėjo pavaduotojas.

Lietuviškos programos yra transliuojamos kiekvieną vakarą 21 val. iki 21 val. 15 min. Lietuvos laiku.

Šeštadieniais jos tęsiasi pusę valandos. Dėl to prasideda 11 min. anksčiau, tai yra 20 val. 45 min.

Bangos (dažnumas):
48.50 m. (6185 kHz), 30.75 m. (9755 kHz), 25.61 m. (11715 kHz)

Romoje ir apylinkėse: 186 m. (1611 kHz).

Vakarinės laidos yra kartojamos sekancios dienos rytą 7 val. 30 min.

Bangos (dažnumas):
41.38 m. (7250 kHz), 30.75 m. (9755 kHz), 25.55 m. (11740 kHz)

Kiekvieną pirmą mėnesio sekmadienį 12 val. 20 min. yra transliuojamos šv. Mišios lietuvių kalba.

PROGRAMŲ TURINYS

- Pirmadienis: Svarbesnės popiežiaus kalbos.
- Antradienis: Tikėjimo pagrindai.
- Trečiadienis: Užsienio spauda apie Lietuvą. Lietuviai pasaulyje.
- Ketvirtadienis: Dialogas tarp tikėjimo ir mokslo. Užsienio spauda apie Lietuvą.
- Penktadienis: Lietuva istorijos vingiuose.
- Šeštadienis: Radijo valandėlė Lietuvos jaunimui.
- Sekmadienis: Dieviškojo žodžio liturgija.

Kiekviena laida prasideda lietuviškomis ir tarptautinėmis žiniomis.

On the occasion of the 100th anniversary of the birth of Pope John Paul II, the Holy See has decided to celebrate his feast with a special Mass in the Vatican Museums, on the occasion of the 100th anniversary of the birth of Pope John Paul II. The Mass will be celebrated on the occasion of the 100th anniversary of the birth of Pope John Paul II. The Mass will be celebrated on the occasion of the 100th anniversary of the birth of Pope John Paul II.

AR ŽINOTE, KAD
MŪSŲ LIETUVA
PARDUODAMA
V. ZELINOS LAIKRASČIŲ KIOSKE,
AV. ZELINA, 831 ?

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA
GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V.
ZELINOS PARAPLŪS KLEBONIJOJ.

TAUTIŠKUS RŪBUS
Parduodu, Aukštaitijos, gautus
iš Lietuvos. Tel.63-7344 - Vera.

LIETUVIAI PASAULYJE

OLANDIJA

OLANDAI LIETUVIŠKAI

1982 m. penki lietuviško meno mėgėjai olandai, susibūrę Amsterdamo ir išmokę tris lietuviškas dainas, dalyvavo Olandijos Lietuvių Bendruomenės suvažiavime. Jie buvo entuziastingai sutikti. Padrąsinti šio pasisekimo, padidino vieneta iki aštuonių asmenų ir pasivadino "Daina". Vienetui vadovauja pianistas ir kompozitorius Paul de Boer. Jis koncertavo Amsterdamo universitete ir radiofone, Hagoje, Rotterdame, Lieže ir Paryžiuje. Pagrindinę programos dalį sudaro lietuviškos dainos, palydimos skudučių.

Š.m. spalio mėnesį šis oktetas koncertuos Čikagoje ir Detrote. Spalio 20, šeštadienį, 7 v.v. pasirodys Toronto Lietuvių namuose.

KANADA

LIETUVIAI LAUKĖ POPIEŽIAUS

Popiežius Jonas-Paulius II rugsėjo 11 d. sujudo visą Montrealio miestą. Nors lijo, tačiau tūkstančiai žmonių rinkosi jo pasitikti. Mūsų mieste tokio dėmesio dar niekas nesusilaukė. Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. St. Šileika suorganizavo popiežiaus pasveikinimą arti Šv. Kazimiero šventovės. Vyrai laikė didelę raidėm užrašą: "Šv. Tėve, laimink mus". — A. Vartų Marijos paveikslas buvo laikomas aušriečių, šv. Kazimiero — kazimieriečių. Susirinko nemažas abiejų parapijų dalyvių skaičius. Parapijos komitetas išdalino visiems Lietuvos vėlavėles, kurias dailiai pagamino L. Asipavičienė. Vienas vyras stovėjo su didele Lietuvos vėliava. Taip pasiruošę, po drumzlinu dangumi keliomis eilėmis sustoję, kantriai laukė pusantros valandos. Buvo jaučiama stipri policijos sargyba. Pagaliau pasirodė keli malūnsparniai, tuoj po to pravažiavo policija, filmuotojai ir pats Jonas-Paulius II specialiaje autpvežimyje. Jis iš tolo pamatė mūsų vėliavą, užrašą, aiškiai mus — lietuvius atpažino, su nušvitusiu veidu pažiūrėjo į mus ir palaimino. Džiaugsmo prisipildė mūsų sielos. Klebono pakviesti į šventovę pasimeldėme už popiežių. Jis laimina Kanadą ir kitus kraštus, o kada Lietuva jo sulauks?

JAV

VLIKO TELEGRAMOS PREZIDENTUI REAGANUI IR KONGRESMENUI KEMP

VLIKO pirmininkas dr. K. Bobelis

lis rugpiūčio 18 d. pasiunte telegramas Lietuvos ir Rytų Europos klausimais prezidentui Reaganui ir Kongreso atstovui Jack F. Kempui.

"Mes pritariame Jūsų penktadienį, 1984 m. rugpiūčio 17 d. padarytam pareiškimui, kad Jungtinės Valstijos nepripažįsta Sovietų Sąjungos įvykdyto Europos padalinimo. Neginčijamas faktas, kad Jaltos sutartyje reikalaujama laisvų demokratinių rinkimų visose sąjungininkų iš nacių išvaduose šalyse. Sovietų Sąjunga sulaužė netiktai Jaltos, bet ir kitas sutartis... jėga pavergdama ir tebelaikydama pavergusi Rytų Europos kraštus, o ypač Pabaltijo valstybes. Visų Amerikos ir kitų po pasaulį išsisklaidžiusių lietuvių vardu, mes Jus sveikiname už Jūsų teisingą nusistatymą ir pažadame Jums pilną paramą".

(ELTA)

VENEZUELA

VLIKO pirmininkas dr. K. Bobelis, negalėdamas dalyvauti š.m. liepos 21-25 d.d. Caracas, Venecueloje, vykusiame Pietų Amerikos Lietuvių VIII-ame Kongrese pasiuntė VLIKO sveikinimus, pareiškdamas:

"...Jūsų visų pasiaukojimas ir meilė brangiai kenčiančiai Lietuvai yra pavyzdys ir paskatinimas visiems lietuviams niekada neužmiršti mūsų tėvų ir senelių kraštą, ir dirbti — kovoti kol ji vėl bus laisva ir nepriklausoma".

(ELTA)

JAPONIJA

JAPONŲ PROFESORIUS IEŠKO LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS

Tokyo profesorius Ikuo Murata, kuris moka lietuviškai ir yra vertęs į japonų kalbą Donelaitį ir Baranauską, norėtų gauti anglišką šešiatomę Lietuvių Enciklopediją. Ji būtų naudinga ne tik jam, bet ir kitiems japonų kultūrininkams. Jo adresas: Prof. Ikuo Murata, Tokyo Keizai University, 1-7 Minamicho, Kokobunji, Tokyo 185, JAPAN.

(ELTA)

LIETUVA

POKALBIS APIE VLIKĄ VILNIAUS RADIJUJE

Apie Vyriausiąjį Lietuvos Laisvinimo Komitetą šią vasarą TV laidoje "Faktai ir komentarai" per Vilniaus radiją kalbėjo skambiu "LTSR užsienio reikalų ministerijos spaudos skyriaus vedėjo" vardu pasivadinęs Vytautas Kazakevičius. Jo pokalbis su Justinu Lazausku liepos 5 d. iš-

spausdino Čikagoje leidžiamas Maskvos ruporas Vilnis.

Pokalbyje pakartojami jau ne sykį girdėti stalininiai melai. Vėl kalbama, kad VLIKO antinacinė rezistencija neegzistavusi. Kitas VLIKO nuopelnas buvęs po karo Lietuvoje "beprasmiškai pralietos kraujo upės". VLIKAS prisidėjęs ir prie to, kad "daugelis pabėgėlių nesiryžo sugrįžti į gimtąjį kraštą". Šiandien, esą, "emigracijos antitarybininkų naujas viltis" žadina "Reagano reakcinė politika". O "socialistiniu keliu žengianti" lietuvių tauta "vaduotojus" jau seniai pasmerkusi.

Pokalbis primena vodevilio komikų dialogą. Abudu pašnekovai meluoja, abudu žino, kad jie meluoja...(ELTA)

LIETUVA

AREŠTAI IR KRATOS LIETUVOJE

Apie areštus Lietuvoje liepos 31 d. numeryje praneša Münchene leidžiamas USSR News Brief biuletėnis. Vasario mėnesį Vilniuje suimti Šv. Onos bažnyčios vargonininkas Ignas Šimonis ir mokytojas Puodžiūnas laikomi Vilniaus KGB kalėjime. Liepos 3 d. Vaškonių kaime, Radviliškių rajone, suimtas vokiečių Hugo Kriegeris kalėjime pradėjo bado streiką. Kriegeris su žmona, nuo 1974 metų bandę emigruoti, 1979 m. atsisakė sovietinės pilietybės. Liepos 10 d. vėl buvo kratomas Elenos Terleckienės butas, konfiskuoti jos vyro, politkalinio Antano Terlecko, laiškai.

Kovo 26 d. padaryta krata chemijos kandidato ir buvusio Lietuvos Mokslo Akademijos Termoizoliacijos Instituto vadovo Liudo Dombrausko bute. Kratą pravedė KGB pareigūnas Liniauskas. Šešias valandas užtrukusių kratos metu buvo konfiskuoti Dombrausko memuarai apie jo 1945-1955 metų pergyvenimus konclageriuose. Dombrauskas apkaltintas sąmoningų klastočių skleidimu ir Sovietų Sąjungos šmeižimu. Po ilgo tardymo Dombrauskui sušlubavo širdis ir jis buvo nuvežtas į ligoninę, kur jo nenustojo tardė. Ligoninėje paaikškėjo, kad Dombrauskas serga džiova.

(ELTA)

RESTORANAS

VIKTORAS LUKAVIČIUS
Savininkas

Lietuviški ir europietiški valgiai
MALONUS PATARNAVIMAS
Rua Espirito Santo, 118 - Tel. 441.6846
SÃO CAETANO DO SUL

M LIETUVA

EM PORTUGUÊS NR. 28 (87)

Suplemento de
MŪSŪ LIETUVA NR. 39 (1878)
1984.X.4

A N O C A S I M I R I A N O

Henrique L. Alves

O CORAÇÃO E "MŪSŪ LIETUVA"

Liberado para leituras e escrever, a madrugada de quinta feira começou trovejando, raios coriscando o céu, ventania, chuva e grizo. Olhei pela vidraça o espetáculo da borrasca e adormeci. Após a rotina hospitalar, passe a rascunhar a crônica, vendo do 8º andar a paisagem de três bairros: Ibirapuera, Moema e Congonhas. Diante dos olhos a rota de decolagem e aterrisagem de aviões de inúmeras procedências. Já viajei na desativada Panair, na antiga Cruzeiro, Vasp, Varig, Jam, cruzando o meu Brasil.

No corredor do vae-vem de aeronaves do Aeroporto Internacional de Congonhas, ocorrem gratas recepções ou despedidas de amigos. Durante as gestões de secretário da União Brasileira de Escritores e participando da comissão do concurso "Intelectual do Ano", promovido pela entidade em conjunto com a "Folha de São Paulo", recepcionei com carinho os seguintes detentores do troféu "Juca Pato": Alceu Amoroso Lima, Érico Veríssimo, Jorge Amado, Afonso Arinos de Melo Franco, R. Magalhães Junior, Juscelino Kubitchek e José Américo de Almeida. O troféu de Luis da Câmara Cascudo foi entregue na cidade de Natal, com caravana de escritores sob o comando de Raimundo de Menezes. Entre tantos outros intelectuais, levei o abraço fraterno a Fernando Namora (Portugal), Sartre Simone (França), Pablo Nevada (Chile), Leopold Sedar Senghor (então Presidente do Senegal, com quem mantenho correspondência). Angel Crespo (Espanha), Ray Gude Mertin (Alemanha), Edmundo Valades (México) Thomas Colkie (USA), Otiai Souzabrou (Japão) Roger Bastide (França), Mercedes La Valle (Italia), Leon Damas (Guatemala), Renzo Mazzone (Sicilia) e Ferreira de Castro (Portugal), amigos espalhados pelo meu universo de admirascências. Fico com esses encontros de vivência literária. Os autores nacionais representam extensa lista.

Como relator do Prêmio Clio de História, da Academia Paulistana da História, da qual

5
sou secretário, um tema sempre me apaixona, desde a infância — o trem. Ao ser atribuído o Prêmio de História da Ferrovia a Pietro Maria Bardi, a grande expressão das artes e da museologia, sagramos a homenagem ao seu livro "Lembrança do Trem de Ferro". Ah. que saudades dos tempos de ouro da ferrovia brasileira, a Paulista, Sorocabana, Central do Brasil, Santos-Jundiaí, Curitiba - Paranaguá e, hoje, esse complexo ferroviário está tão abandonado.

Um dos pontos chique era o embarque/desembarque nas Estações do Norte e da Luz. Tenho fotos em meu arquivo das recepções na Estação do Norte a Portinari, Agripino Grieco, Jorge Amado e outros. Eu guardo três recordações de dar boas vindas a Austregésilo de Athayde e Maria José, Tarso da Silveira e filha Vanda e Josué Montello e Ivone.

O tempo passou e as comemorações do centenário de nascimento do poeta Cruz e Sousa, idealizadas por mim e patrocinadas pela Associação Cultural do Negro, guardam muita essência. Fui recepcionar o acadêmico Austregésilo de Athayde o presidente da Academia Brasileira de Letras em nome da entidade, levando a honra gloriosa e orquideas a Maria José. Era uma amizade sagrada no tempo. Ao cair da tarde do dia 24 de novembro de 1961, ouviamos a palavra sábia do presidente da Academia, inaugurando o medalhão de Cruz e Souza no jardim da Biblioteca Municipal "Mário de Andrade". Palavras que ecoam como reflexo do valor e importância do poeta que fez a minha cabeça.

Uma semana após, lá estava na Estação abraçando Tasso da Silveira e sua filha. Emocionado e grato, revia S. Paulo na expressão de tantos sentimentos. Dizia, talvez, parafraseando Mário de Andrade: vivo a comoção da minha vida. Sua conferência foi lição de mestre, proferida de improviso no venerando salão nobre do Instituto Histórico e Geográfico de S. Paulo.

E a presença de Josué Montello foi o encontro na Estação da Luz, esse escritor carregado de ternuras e uma das expressões da ficção contemporânea. Orquideas para da. Ivone com votos de boas vindas e o casal tem cumulado este modesto escritor de múltiplas atenções, quer aqui, na Paulicéia, quer no Rio de Janeiro, Brasília e S. Luis de todos nós. Chegavam para a festa da União Brasileira de Escritores, com Josué Montello recebendo o troféu "Juca Pato" e o título de "intelectual do ano". É claro que não tenho o poder de comunicação do mestre na crônica e nem a sensibilidade de evocar um pouco da memória literária, mas, ficam estas imagens flutuando no céu azul da minha comoção como expectador de um tempo.

VAMOS SOMAR ESFORÇOS

Últimamente é fácil perceber que as atividades culturais e sociais da nossa colônia lituana tem sido constantes. O nome da Lituânia tem aparecido na imprensa local e nos meios culturais como nunca antes tem acontecido. Depois da comemoração da Independência da Lituânia no dia 19 de fevereiro, tivemos no dia 4 de março, a missa jubilar de São Casimiro na Catedral de S. Paulo. Em 14 de março, Exposição de Filatelia e Numismática na "Sajunga" em comemoração ao ano Jubilar de S. Casimiro. Em 17 de março, a primeira aula na PUC de língua e cultura lituana, fato inédito na América do Sul. No dia 31 de março, a Quermesse de São Casimiro, na Moóca, promoção que mereceu destaque na imprensa local. Em março tivemos ainda o lançamento da biografia de São Casimiro, livro em português, de autoria do nosso querido Padre Gavénas, fato que foi citado por vários jornais da Capital. Em abril tivemos a Exposição Cultural dos Imigrantes e a IX Olimpíada dos Imigrantes. Em 24 de maio a comemoração ao Ano Jubilar de S. Casimiro na Academia Cristã de Letras e no Instituto Histórico e Geográfico de S. Paulo. Em 15 de junho, a comemoração do Dia de Luto Nacional, com missa na Catedral de S. Paulo. No dia 17 do mesmo mês, a entrega de prêmios da Associação Paulista de Críticos de Artes aos que mais se destacaram em 1984 nos ramos de literatura, arte, cinema, TV, etc., entre os quais, um dos laureados, presentes na solenidade, no Teatro Municipal, o ex-consul da Lituânia em S. Paulo, sr. Povilas Gaučys, pelo lançamento do seu livro "Lianų Liepsna" — Antologia da Nova Poesia Brasileira. Pela primeira vez, uma tradução do português para o lituano, é merecedora de tão alta distinção nos meios de cultura brasileira. No dia 4 de julho, no Terraço Italia, Povilas Gaučys é homenageado pela Academia Paulistana de História e condecorado com a medalha "José Bonifácio, o Patriarca". Grande parte do sucesso desses acontecimentos devemos creditar ao escritor patricio, Henrique Losinskas Alves. Em agosto, os primeiros planos para erigir um monumento/obelisco na Praça República Lituana, na Vila Zelina, por iniciativa da Comissão de Arquivo e Museu, presidida pela sra. Aldona Valavičius. Assim, em 12 de agosto tivemos o almoço na "Sajunga", cujo lucro reverteu para esse fim. No próximo dia 30, teremos outro almoço, com a eleição da Rainha da Primavera, que também se destina ao mesmo fim. E o monumento/obelisco já está sendo erguido, sob a direção do eng. Jonas Slickas.

A seguir, teremos no dia 21 de outubro, a Festa da Primavera na Lituânica, com a escolha

da Miss Lituânica, que será apresentada na RTC-TV Cultura, Programa Festa Baile.

Tivemos, pois, durante este ano, uma série de promoções que demonstram a atividade da nossa colônia. Não importa quem ou qual a organização promotora, o importante é que todos nós devemos participar. Principalmente a juventude que deve demonstrar a sua solidariedade, participando dessas promoções e eventos lituanos.

É um dever de todo jovem descendente de lituanos participar das organizações da juventude da nossa colônia, como Coral Volungé, Grupos de Danças Nemunas, Rūtelė, Gintaras, Grupo de Escoteiros, do Ateitis e principalmente da Aliança da Juventude Lituano-Brasileira, que congrega todos os jovens de descendência lituana, atualmente presidida pelo jovem Flavio Bacevicius. É certamente, prestigiar e participar dos eventos para erigir o nosso monumento/obelisco, que será uma honra para a nossa colônia. As candidatas ao concurso da Rainha da Primavera poderão se inscrever também para o concurso da Miss Lituânica e participar do programa da RTC-TV Cultura, Programa Festa Baile. Afinal, todos somos lituanos ou descendentes e portanto, vamos somar esforços em prol da nossa colônia e da LITUÂNIA.

J. Tatarūnas

LIBERDADE PARA A LITUÂNIA

Não se trata ainda da concretização do grande sonho de todos nós, mas não deixa de ser um passo para a verdadeira interação cristã entre os povos. Liberdade é o nome da estátua comemorativa da presença da imigração lituana em São Paulo. Ela foi inaugurada às 17 horas no dia 20/09 na praça dos Lituanos em Vila Zelina pelo Prefeito de São Paulo Sr. Mário Covas e demais autoridades municipais. Estavam presentes, entre outros, deputado Sampaio Dória, o presidente do PMDB de V. Prudente sr. José de Alencar e o senhor Spindola, habitante da região e presidente da favela de V. Prudente.

O famoso pugilista Eder Jofre, campeão mundial de pesos-pena, também veio abrilhantar a festa. Quatro escolas estaduais representantes do bairro realizaram um desfile em homenagem ao tenaz povo lituano. São elas: André Dreykus, Ruth Lopes, Queiroz Filho, Brisabela de Almeida.

Parabéns povo da Lituânia. Estamos todos lutando pela liberdade em todas as suas praças.

Maysa B. Pacagnela

Lituanos celebram missa a S. Casimiro

"Lituânia precisa de orações. Se não podemos com outros meios, temos que sustentar o País com orações". As palavras foram pronunciadas domingo, na Igreja São João Batista, em Rudge Ramos, São Bernardo, pelos sacerdotes lituanos Pedro Urbaitis e Francisco Gavenas, durante missa concelebrada em louvor aos 500 anos de São Casimiro, patrono da Lituânia. Participaram da missa lituanos da região e da Capital, que portaram, durante a celebração, pavilhões do Brasil e da Lituânia. Algumas moças apresentaram-se com trajes típicos da Lituânia.

Segundo os celebrantes, os lituanos, espalhados pelo mundo, celebram o jubileu casimiriano com grande entusiasmo, apesar da situação triste de sua Pátria. A Lituânia está ocupada pelos soviéticos e a catedral de Vilnius, capital do País, foi transformada em galeria de arte e sala para concertos. Isto, segundo os lituanos, ao invés de desanimar, é um motivo a mais para "levantar bem alto a bandeira de São Casimiro: fidelidade até a morte, aos compromissos batismais".

Em folhetos distribuídos durante a missa, os lituanos informam que seu País, desde a ocupação militar pela União Soviética, em 15 de junho de 1940, perdeu 1.103.000 habitantes. Bispos e padres, segundo os folhetos, foram deportados e martirizados; seminários foram ocupados; muitas igrejas fechadas ou transformadas para usos profanos. Além disto, foi abolida a propriedade

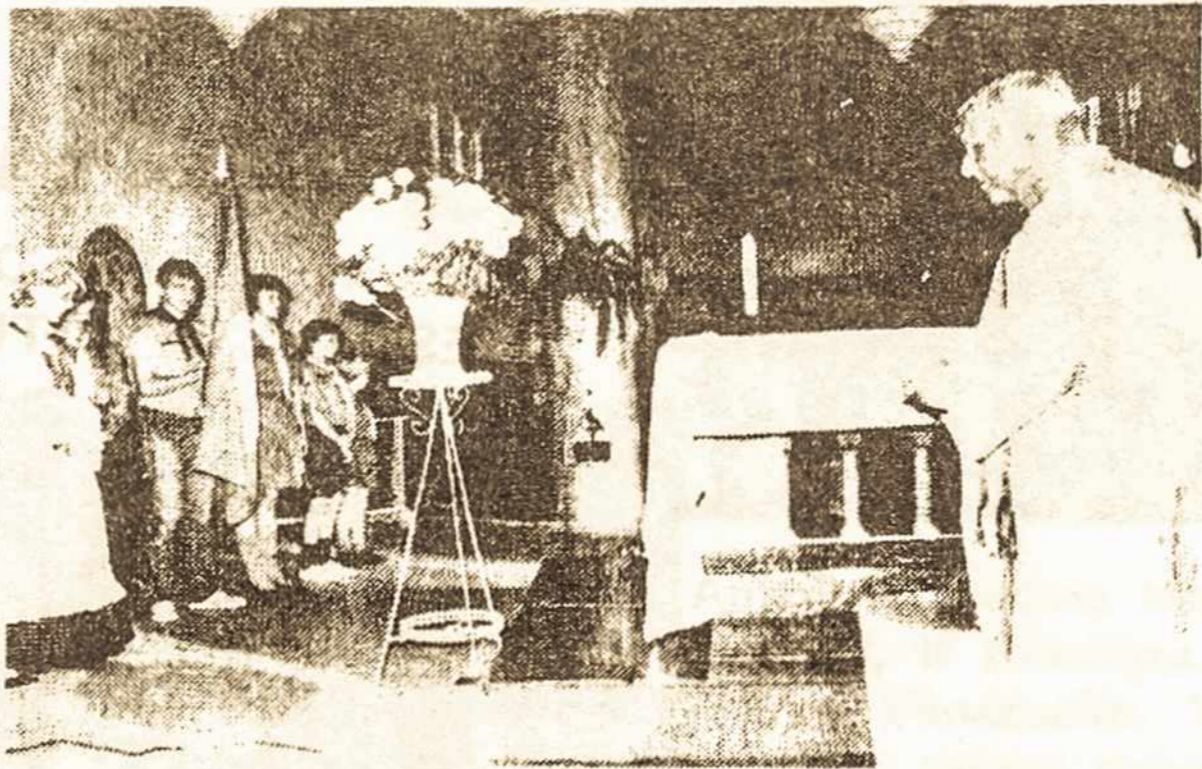

Foto: Luciano VICIONI

Moças com trajes típicos da Lituânia

particular e o ensino religioso às crianças está proibido. Qualquer publicação religiosa é proibida e é controlada a frequência à igreja, em particular aos jovens.

Os lituanos estão sendo orientados no sentido de escreverem ao secretário-geral do Partido Comunista Soviético, Konstantin Chernenko, protestando contra a condenação a sacerdotes e invocando os direitos básicos garantidos pela Declaração Universal dos Direitos do Homem. Do mesmo modo os lituanos são incentivados a escrever à União Soviética pedindo que a igreja de São Casimiro, em Vilnius, volte a ser local para celebrações religiosas.

O jubileu de São Casimiro foi iniciado a 4 de março último pelo papa João Paulo II, na Basílica de São Pedro. Estão programadas manifestações religiosas e cívicas até março de 1985. A Editora Salesiana DB lançou a biografia de São Casimiro.

* CONCURSO

"Miss Lituânika"

Você também pode participar deste eventual CONCURSO da Colônia Litua.

Basta você ter mais de 15 anos e ser descendente de lituanos.

QUEM SERÁ?

Mande uma fotografia com os dados pessoais, nome do pai e mãe, para o JORNAL MŪSŪ LIETUVA à Rua Juatindiba, 28 - Parque da Moóca - Cep 03124 - Capital - Estado de São Paulo.

As Misseis serão apresentadas na RTC - TV Cultura no programa FESTA BAILE.

BLB - Valdyba

CANDIDATA ao CONCURSO
“Miss Lituânika”

Que será realizado na FESTA DA PRIMAVERA na
 ESTÂNCIA LITUÂNICA

REGINA ŠINKUNAS

*Filha de: Teklé Mačiulavičiutė Šinkunas
 e Mario Šinkunas*

Moinho Velho - Ipiranga - SP.

PATROCÍNIO DE IRMÃOS

PORTAS-JANELAS
 PINHO LISA - 82
12.980
 ARCO IMBUIA - 1,20
57.400
PBX 457-8788

oldo

Av. Caminho do Mar, 2333
 Rudge Ramos SBC

**MADEIRAS E PORTAS
 EM GERAL**

V. Utenis

Aštuntasis Pietų Amerikos lietuvių kongresas

VISI RYŽKIMĖS LIETUVAI

Liepos 21 d. kongreso dalyviai ir svečiai rinkosi Don Bosco kolegijos auditorijoje pirmajai kongreso sesijai. Nors delegatų buvo laukta daugiau, tačiau pašlijusi ekonominė padėtis P. Amerikoje ne vienam "Pakirto sparnur", nežiūrint norų ir pažadų. Vis dėlto, keliolika asmenų suskrido į kongresą, bendromis jėgomis nugalėję ne tik finansinius sunkumus, bet ir vizų problemas. Be gražaus Venezuelos lietuvių būrio, dalyvavo PLB valdybos vicepirm. Milda Lenkauskienė, dr. Edmundas Lenkauskas. JAV Lietuvių Bendruomenės garbės teismo pirmininkas, JAV Baltųjų rūmų etninių reikalų atstovas Linas Kojelis, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos atstovė Snieguolė Zalatorė, PLJS ryšių centro atstovė Guoda Antanaitytė. Brazilijai atstovavo Pietų Amerikos Lietuvių kunigų vienybės pirm. kun. Pranas Gavėnas, SDB, ir Sandra Saldytė Mažeikienė; Argentinai – Nestoras Ruplėnas, Luis Aglinskas ir Adriana Jocytė; Kolumbijai – Vaclovas Slotkus, Nijolė Lenkauskaitė-Slotkuvienė ir Kęstutis Slotkus; Urugvajui – Onai Menkeliūnienei.

Ryžtis veiklai

Don Bosco auditorija buvo papuošta Vyčiu, Lietuvos ir Venezuelos vėliavom, stalas padengtas didele linine staltiese su išaustu įrašu: "Mūsų mylima tėvynė Lietuva", dail. Kosto Jezersko specialiai kongresui pagaminti šv. Kazimiero, karaliaus Mindaugo paveikslai ir didžiulis kongreso plakatas "Visi ryžkimės Lietuvai". Jo fone – Laisvės statula, Gedimino pilis ir Lietuvos kaimo kryžius.

Nuaidėjus Tautos himnui, APALK komiteto pirm. dr. Vytautas Dambraiva tarė atidarymo žodį, sveikindamas ir dėkodamas visiems šio kongreso dalyviams: "Rengdami šį kongresą, drąsinome save, kad ne skaičiuje glūdi pasisekimo paslaptis, bet dvasioje, narsiųjų veikėjų pasiryžime ir jų ištvermėje... Pagrindinis kongreso uždavinys yra mesti kritišką žvilgsnį į save, atnaujinti visų ryžtą Lie-

Aštuntajame Pietų Amerikos lietuvių kongrese Venezuelos sostinėje Karake. Iš kairės: kun. PR. GAVĖNAS, SDB, iš Brazilijos. V. SLOTKUS iš Kolumbijos, p.p. ZAVADSKIENĖ ir GARŠVIENĖ iš Venezuelos. N. LENKAUSKAITĖ-SLOTKUVIENĖ iš Kolumbijos. Kongresas nebuvo gausus dalyviais, bet svarus savo turiniu.

tuvai, ryžtis kovai, net jeigu ji atrodytų ir nesibaigianti; ištesėti net tada, kai visos viltys kai kam atrodytų žlugusios. Tremtinio buitį yra tokia, kad nežinia ir drąsa yra tapusios tautiausiomis lietuvių dorybėmis. Todėl ir kongreso darbai būna pažymėti šios drąsos ženklu. Tegul šis suskridimas iš įvairių kraštų tampa simboliu nesuardomos visų lietuvių jungties, o mūsų nutarimai ir planai tebūnie kvietimas ryžtis ir ištesėti. Esame susitelkę vienam uždaviniui: neįteisti lietuvių tautai sunykti vergijoje. Mano prašymas ir maldavimas kiekvienam kongreso dalyviui yra iš naujo ryžtis Lietuvai".

Pirmininkas atidarė kongresą, kai visi iškilmingo posėdžio dalyviai unisonu palydėjo pirmininko mestuosius šūkius žodžiais "Visi ryžkimės Lietuvai".

Po to Venezuelos Lietuvių jaunimo sąjungos pirm. Aras Mažeika buvo pakviestas atidaryti antrąjį Pietų Amerikos jaunimo suvažiavimą. Jis džiaugėsi, jog šis suvažiavimas vyksta laisvės šalyje, nes "gyvenimas žmogui be laisvės – nėra gyvenimas".

Kongreso darbams vadovauti aklimacijos būdu patvirtinti: pirmininku – Pietų Amerikos Lietuvių kunigų vienybės pirmininkas ir Brazilijos Lietuvių Bendruomenės atstovas kun. Pranas Gavėnas, SDB; vicepirmininkas – dr. Edmundas Lenkauskas (JAV) ir mišk. Vincas Baronas (Ve-

nezuela); sekretore – Guoda Antanaitytė (JAV).

Kongreso pirmininkas kun. Gavėnas dėkojo organizatoriams už surengimą kongreso, duodančio progą ne tik susitikti ir išsikalbėti, bet ir jungti jėgas Lietuvai. "Lietuva yra ir čia, – sakė kun. Gavėnas, – nes kur lietuvis, ten ir Lietuva".

TAUTINĖ DISKRIMINACIJA SOVIETINIAME SPORTE

Baltimorėje anglų k. leidžiamo ukrainiečių žurnalo Smoloskyp vasaros numeryje išspausdintas straipsnis, kuriame tvirtinama, kad visos nerusų tautos Sovietų Sąjungoje yra diskriminacijos aukos, nes joms paneigta teisė nepriklausomai dalyvauti olimpinėse žaidynėse. Žurnalo apskaičiavimu, septyniose vasaros olimpiadose dalyvavo 2273 atletai. Jų tautybės: 1473 rusai, 344 ukrainiečiai, 99 gruzinai, 91, baltarusis, 56 lietuviai, 53 latviai, 40 estų, 29 kazakai, 22 armėnai, 21 azerbaidžanietis ir kt. Smoloskyp primena, kad Pietų Afrikos valstybė, kuri vykdo vadinajamą "apartheidą" – rasių atskyrimo politiką, buvo pašalinta iš olimpinio sąjūdžio ir neturi teisės dalyvauti daugelyje kitų tarptautinių varžybų. Kodėl niekas nemini tautinės diskriminacijos ir neprotestuoja kai asmeniui paneigiama jo teisė į tautybę ir tautą? – klausia žurnalas. (ELTA)

Dra. HELGA HERING

MÉDICA – GYDYTOJA
HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 – B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

MAGNETIŠKAS ŽMOGUS

Šiaurės Amerikos, ypač Kanados, gyventojų akys praėjusią savaitę buvo nukreiptos į žmogų iš Romos, būtent Jona-Paulių II, lankantį teritoriją, didesnę už JAV-bes. Tai Kanada, kurios katalikų vyskupai pakvietė jį kaip vyriausią Katalikų Bendrijos ganytoją. Jau ne pirma jo kelionė. Iki šiol jis yra aplankęs didžiąją laisvojo pasaulio dalį, ir tai ne kaip smalsus turistas, bet kaip Evangelijos skleidėjas, tikinčiųjų bendrijos atnaujintojas, esamų pajėgų stiprintojas, naujų užmojų įkvėpėjas. Tai, galima sakyti, naujas krikščionybės stiprinimo kelias. Popiežiai, įsitvirtinę Romoje, labai retai išjudėdavo tolimesnei kelionei. Naują linkmę pradėjo Paulius VI, bet dar labai nedrąsiai, nes tai neįprastas dalykas. Tą linkmę ryžosi tęsti Jonas Paulius II jau visu savo pajėgumu. Tokiose ganytojinėse kelionėse jisai išbūna keletą ir net keliolika dienų, pakeldamas gana didelį pareigų krūvį, stebindamas fiziniu savo pajėgumu. Grįžta jis Romon nuvargęs, bet kartu ir nudžiugęs, kad atliko ne mažesnę apaštalinę kelionę už Kristaus mokinį Paulių. Ligšiolinė patirtis rodo, kad tos kelionės teikia dvasinę atgaivą ištisiems kraštams, pažadina gyventojų dėmesį krikščioniškam tikėjimui, sustiprina vietomis blėstantį tikėjimą, atitiesia beiškrypstančius kelius.

Tokiom ilgom kelionėm Jonas Paulius II gerai pasiruošia, jas tinkamai suplanuoja ir sklandžiai įvykdo. Bet tai technišką pusę, kuri yra būtina, tačiau nėra esminė, lemianti kelionių sėkmę. Jo kelionių širdis yra jis pats, t.y. jo asmenybė. Iš jos dvelkia nematoma dvasinė šiluma, sklinda jaučiamas magnetizmas, pagaunantis minias. Juk tai, ką jis skelbia savo pamoksluose, tikintieji girdi iš visų parapijų sakyklų, tačiau jo žodis smigte sminga į žmonių širdis ne savo naujumu, o savo dvasiniu svoriu. Jis neskelbia jokių naujų filosofijų, jokių sensacijų, jokių stebuklingų gydyimų, o tiktai kartoja paprasčiausią Evangelijos išmintį. Klasiškas pavyzdys – Montrealio arkivyskupijos jaunimo vakaras, surengtas olimpiname stadijone, kur dalyvavo 65.000 jaunimo. Po nepaprastai spalvingos, originalios ir modernios programos Jonas

Paulius II dėstė tradicinės Evangelijos mintis, atsiliepdamas į jaunimo keltas problemas, bet tokiu pagaušančiu nuoširdumu, sugestyvumu, kad 15-25 metų amžiaus jaunimas gaudytė gaudė jo žodžius ir kaupė juos savo širdyse. Iš esmės tuose žodžiuose nebuvo nieko naujo. Naujo, gyvybę tiem žodžiam teikė charismatiška Jono-Pauliaus II asmenybė, sugebanti išskelti ugnį ir iš ilgai gulėjusio bei užmiršto akmens.

Keliaujantis popiežius išjudina mases ne vien magnetiška savo asmenybe – jis pasirodo minioms kaip moralinis autoritetas, apaštalinis Kristaus misijos žemėje tęsėjas. Jame atsispindi ne tik asmeninė kultūra, bet ir Kristaus dvasia. Tai rodo pvz. jo rūpestis paliepusiems, ligoniams, gyvenimo prislėgtiems, jo meilė vaikams. Kai jis atsistoja pamoksliniam žodžiui, prabyta visu savo autoritetu kaip vyriausias mokytojas Kristaus vardu. Jo žodis svarus, bet nėra įsakantis. Jo autoritetas didelis, bet ne įsakymo, o įtikinimo prasme. Jis yra vyriausias generolas, bet ne karine prasme. Jo armijos milijoninės, tačiau beginklės fizine prasme. Jų ginklai yra ne griaunamojo, bet statomojo pobūdžio, nes Kristaus karalystė yra atremta į dvasinius-moralinius pradus, kurie yra amžini. Tad ir Jonas-Paulius II savo kelionėmis įsirikiuoja į šią karalystę, kurios įgyvendinimas žemėje tebėra misteriškas ateities uždavinys. To trokšta visi geros valios žmonės, bet bijo antikristinės imperijos statytojai, apsiginklavę fiziniiais naikinamaisiais ginklais ir klaidingomis teorijomis. Tos baimės genami minėtos imperijos sargai yra paglemžę savo orbiton daugelį kraštų, jų tarpe ir mūsų Lietuvą. Ši imperija subyrės, kai joje glūdinčią fizinę jėgą pakeis kuriamoji Kristaus dvasia, atstovaujama Jono-Pauliaus II.

Tėviškės Žiburiai, 1984.IX.18

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

Aleks. MIKALAIŠKAS	Cr.15.000,00
Kazimira D. KLIMAŠAUSKAS	Cr.15.000,00
Dr. Alg. SLIESORAITIS	Cr.40.000,00
Jonas TATARŪNAS	Cr.10.000,00
(tėvas)	Cr.10.000,00
Vladas STULGAITIS	Cr.15.000,00
Valenta DAMAS	Cr.30.000,00
Juozas KRUMZLYS	Cr.20.000,00
Ona L. KAUPAS	Cr.15.000,00
Ana STANKI	Cr.15.000,00
Stasys GERVETAUSKAS	15.000,00
Nijolė ŽALKAUSKAS	Cr.15.000,00
Eduardas VINKŠNAITIS	15.000,00
Aleksas VINKŠNAITIS	Cr.15.000,00
Jonas BUITVYDAS	Cr.20.000,00
Vytautas VOSYLIUS ('85)	20.000,00

Dr. Jonas NICIPORCIU

KAS Cr.15.000,00

Gražvydas BAČELIS Cr.20.000,00

Irena BALAISIS (USA) Cr.90.000,00

MŪSŲ LIETUVOS prenumeratą galima užsimokėti ne tik laikraščio administracijoje (Rua Juatindiba, 28, Parque da Moóca), o ir V. Zelinos klebonijoje.

Tolimesnieji prašomi prenumeratą užsimokėti per laišką pasiųstu čekiu Francesco Gavėnas ar Petras Rukšys vardu. (Pašto perlaidos – Vales postais ar čekiai "Mūsų Lietuva" vardu sudaro daugiau keblumų, reikalauja daug kantrybės ir gaišina laiką).

"SÃO CASIMIRO" FATIMOJ

Kun. Pr. Gavėnas įteikė nuvežti Portugalijos vyskupams SÃO CASIMIRO biografiją su kita apžvalgine medžiaga apie Lietuvą ir prašymu praveisti kampaniją maldų už Lietuvą. Atėjo laiškas iš "Santuário de N. Sra. de Fátima", iš "Serviço de Estudos e Difusão" skyriaus. "Ateinančioj Vyskupų Konferencijoje įteiksiu Jūsų prašymą ir kitą dokumentaciją" Ir priduria: "Mums labai svarbu būti informuotais apie Sovietų Sąjungos pavergtus kraštus". Ir linki, kad "išsipildytų teisingos aspiracijos lietuvių tautos, kuri nuo 1940 metų gyvena be laisvės viešai išpažinti savo katalikų tikėjimą. Ir prašom Dievo Motinos pagalbos ir palaimos visai Lietuvių Tautai".

VIEŠAI SKELBTI KOMUNIZMO GRĖSMĘ

Rašo iš Australijos O.L.:

"Labai džiugu girdėti, kad Jūs ten, Brazilijoje, atliekate labai didelį darbą, organizuodami maldą už Lietuvą. Tikrai labai įdomų straipsnį skaičiau spaudoje, kur buvo aprašyta Jūsų nuopelnai. Tikrai sveikintinas dalykas.

Pasaulis turi žinoti Lietuvos vargus. Turi daug kas iš to ir pasimokyti, pakol dar nepervėlu. Lietuva kenčia, bet tie kraštai, kur dar laisvi, turi būti atsargūs, kad jų irgi toks likimas nepaimtų į savo rankas.

Komunizmas eina per pasaulį viską naikindamas ir žudydamas. Nėlabai kas nori jam kelią pastoti. Vieni dėl prekybos, kiti kurie ant savo kailio nepatyrė, laukia ko nors naujo. Pasaulio valstybių vadovai to neįaučia ir negalvoja, kas gali būti kai taps komunizmo auka. Kada pamatys, gali būti pervėlu.

AUKA PRISIDĖK PRIE LIETUVIŠKOS SPAUDOS IŠLAIKYMO

DR. JONAS NICIPORCIUKAS

CIRURGIÃO DENTISTA

CROSP. 6049

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206
V. Prudente – Fone: 273-6686

MŪSŲ ŽINIŲS

KAZIMIERINĖS PAMALDOS UŽ LIETUVĄ

J u n d i a i, SP.

Spalio (outubro) 28, sekmadienį, 11 valandą, numatytos pamaldos už Lietuvą Jundiai katedroje, N. Sra. do Desterro (miesto centre), kazimierinių metų celebracijų cikle.

Tikimasi, kad Jundiai ir apylinkių lietuviai galimai gausniu savo dalyvavimu pasistengs deramai atstovauti Lietuvai.

Iš São Paulo, pramotoma, vyks "Petro Perkumo oktetas" ir jaunimo atstovai tautiniais rūbais.

Mūsų kazimieriniai metai jau įpusėję, tad mus įpareigoja dar daugiau pasireikšti Malda – Labdara – Atgaila Dievo bei mūsų Šventojo garbei ir Tėvynės labui.

LAUKIAMAS "KALĖDŲ SENELIS"

Rašo Liucija Banytė savo atsišaukime: "Kviečiu lietuvių kilmės tėvus bei senelius atsivesti savo vaikus ar vaikaičius šeštadieniais, 13 val., į Ramovę (4 salė), kur veikia mažųjų ansamblis "Ratukas".

Priimami vaikai nuo 3 iki 10 metų amžiaus.

Pirmasis mūsų tikslas – paruošti vaikus Kalėdų šventei – sutikti "Kalėdų senelį".

Tatai bus galima įvykdyti tikrai su tėvų bei senelių pritarimu ir pagalba.

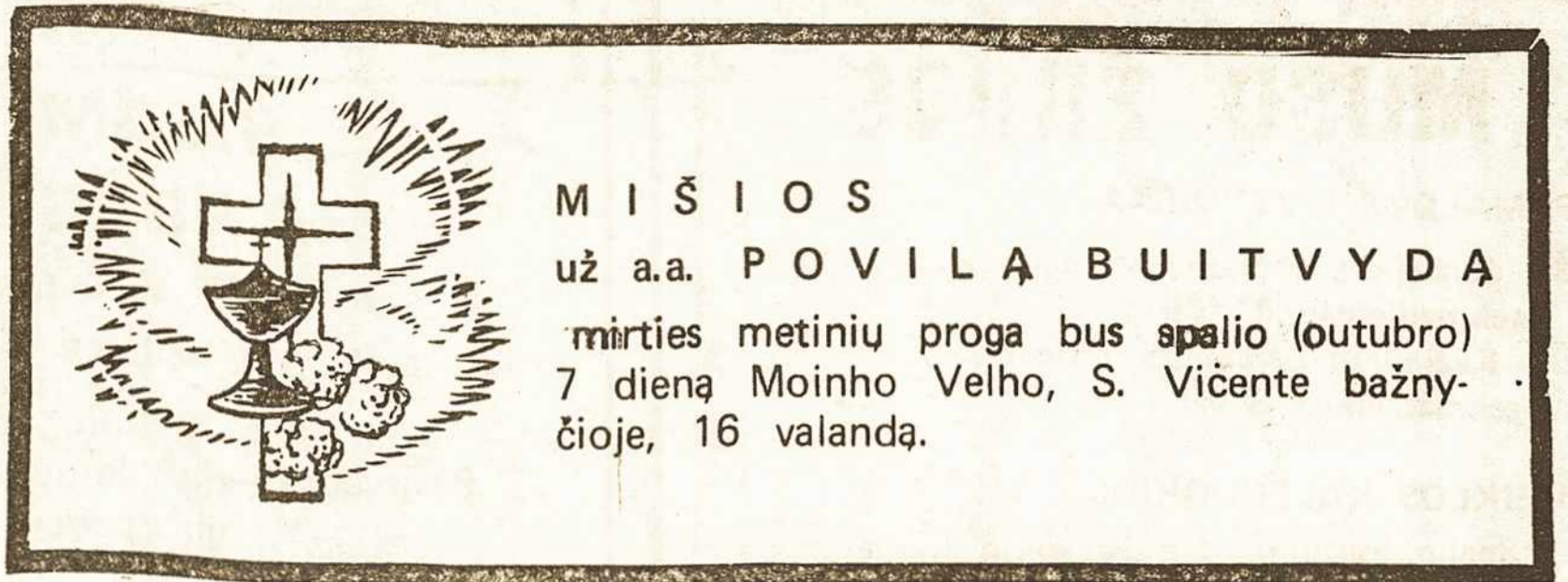
Daugiau informacijų: Liucija Banytė, telef. 274 1886

LIETUVI,

Ar jau susimokėjai sblidarumo mokestį BLB-nei 1984 metams? Su šiuo įnašu tu paremsi lietuvišką veiklą ir lietuviškos išlaikymą šiame krašte ir dar tau bus pasiūstas "PASAULIO LIETUVIS".

Įnašas Cr\$.5.000,00 metams, kurį galite sumokėti "Mūsų Lietuvos" redakcijoje ar pasiūsti čekį Comunidade Lituano-Brasileira vardu, rua Juatindiba, 28 – CEP. 03124 – São Paulo.

AUKA PRISIDĖK PRIE LIETUVIŠKOS SPAUDOS IŠLAIKYMO

M I Š I O S

už a.a. **POVILĄ BUITVYDĄ** mirties metinių proga bus spalio (outubro) 7 dieną Moinho Velho, S. Vicente bažnyčioje, 16 valandą.

"SÃO CASIMIRO" LENKIJOJ

Vienas Vyriausios Saleziečių Tarybos Romoje narys, būdamas Lenkijoje, gavo SĂO CASIMIRO biografiją, ir rašo iš Czestochovos: "Dėkoju už SĂO CASIMIRO, kurį dabar skaitau. Ir sveikinu Tamstą su šiuo veikalu. Biografija pristato ne tik šv. Kazimiero gyvenimą, o ir karališkosios jo dinastijos istoriją, o taip pat ir lietuvių Bažnyčios istoriją. Ne tik aprašo šventojo dorybes, o ir lietuvių tautos heroizmą. Veiklas tikrai įdomus ne tik lietuviams, o ir Brazilijos lenkams, ir patiems brazilams. Pasitarnaus taip pat ir dvasiniam pakilimui – ir palaikyti patriotizmui. O taip pat ir pasauliniam sąjūdžiui".

PAVASARIO ŠVENTĖ SĄJUNGOJ

Rugsėjo 30 dieną PAVASARIO ŠVENTĖJ Sąjungos-Aliança salėj buvo sausakimša tautiečių, kurių tarpe daug jaunimo. Gausūs lietuviški patiekalai, kandidačių pristatymas, karalaitės rinkimas, pramoga... Viskam aprašyti reikia specialaus reporterio. Ko ML-vos skaitytojai ir laukia.

Nuospauda

– Liaukis, tamsta, mojavęs rankomis ir daręs grimasas. Kam tai, juk dar né nepaliečiau danties, – sudraudė dantistas pacientą.

– Aš žinau, kad nepalietėt, daktare, bet užmynėt mano kojos nuospaudą.

PARDUODAME

AUTOMOBILIAMS

LIPINĖLIUS – Adesivos
SKYDELIUS su grandinėlėmis
Chaveiros com emblema Vytis.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

FÁBRICA DE GUARDA – CHUVAS

Guarda Chuvos de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas,104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

MŪSŲ LIGONIAI

Apie kun. P. Rukšį gauta informacijų iš kun. St. Šilekos rugsėjo 15 dienos laiške: "Atvykęs į Kanadą jis lankėsi Montrealyje, bet pasakui per visą mėnesį nei jis, nei giminės nedavė daugiau jokių žinių. Toronte vieni sakėsi jį matę, Aleksandras Valavičius tvirtino, jog prieš savaitę laiko jis išskridęs į Braziliją, o pranciškonas T. Jurgutis man pranešė, kad jis rimtas ligonis ir gulys šv. Juozapo ligoninėje. Nuvažiavęs tenai jį radau lovoje, belaukiant operacijos: prieš porą savaičių buvo gavęs viduriavimą, ėjo į sklepa, pargiuvo ir prasiskėlė galvos kiaušą. Būtų turėjęs išskristi į Braziliją rugpiučio 23, bet, susirgus, jam iškrito ir viza ir bilietas, ir sveikatos apdrauda nebegaliojo... Pagal namiškius be dviejų mėnesių negalėsiąs leisti kelionėn".

Iš pasikalbėjimo per telefoną su Torontu (rugsėjo 30 d.): "Kun. Petrukas jau pasveiko, tik dar turi padaryti paskutinius patikrinimus. Pasiilgęs visų sanpauliečių, sveikina, ir žada neužilgo sugrįžti".

Visi jo laukiam neužilgo sugrįžtant – sveiko ir darbingo.

HENRIQUE LOŠINSKAS JAU NAMIE

Ištiktas širdies priepuolio (enfarte do miocardio inferior), su žmonos pagalba tuoj paėmęs po liežuvio Isordil tabletes, išsigelbėjo nuo rimtų pasekmių. Išgulėjęs vieną savaitę griežtoje priežiūroje ir kitą savaitę klinikoje, dabar jau grįžo namo. Tik turi nors 20 dienų pasilikti lovoj. Bet galvoj jau turi daugybę darbo planų.

Kartu su Henriku esame dėkingi šv. Kazimierui, kurio ypatingai globai jis pasivedė. Ir jam linkime greitai ir gerai pasveikti.

Paguldyta Hospital Municipal ligoninėje JIEVA KUTKIENĖ. Ir jai linkime kantrybės – ir greit pasveikti.

Auka prisidėk prie lietuviškos
spaudos išlaikymo

MŪSŲ ŽINIOS

PAMALDOS LIETUVIŠKAI

Šv. Juozapo parapijoje, V. Zelinoje:
sekmadieniais 11 val.

Šv. Kazimiero parapijoje, Moekoje:
sekmadieniais 8 val.

VEIKLOS KALENDORIUS

Spalio (outubro) 21: Pavasario šventė
Lituanikoj. Rengia BL Bedruomenė.

Lapkričio (novembro) 10: Kermošius
Sąjungos-Alianča salėj, rengiamas Muziejaus
ir Archyvo komisijos.

Lapkričio (novembro) 11: Spaudos Die-
na – pietūs Ramovėje, V, Zelinoj.

Lapkričio (novembro) 25: Sąjungos-
Alianča visuotinas susirinkimas.

80-as GIMTADIENIS

Julė Klimaraitytė Likavičienė gi-
musi 1904 - spalio 3 d. Pediškių
kaime, Krosnos valsčiuj.

Atvažiavo į Braziliją 1930 metais,
gyveno Perdizes, iš ten persikėlė į
Bom Retiro kur turėjo siuvelyklą; iš-
dirbo 18 metų. Tada pirko namą
Zelinoj, kur ligi šiol gyvena.

Kiek sąlygos leidžia, dalyvauja
lietuviškuose parengimuose, mišiose,
spaudos mėgėja, aplanko ypatingai
ligones drauges, ir taip džiaugiasi,
kad nors Lietuvoje rudens laikas,
bet čia, Brazilijoje linksmas pavasa-
ris.

Dar daug – ir gražių – pavasa-
rių jai linkime.

GIMTADIENIAI

Sužinojome, kad šiomis dienomis
švenčia savo gimtadienius:

- Ona Sinkevičienė
- Stepas Narušis
- Julė K. Likavičienė
- Ona A. Rutkauskienė

Linkime visiems sveikatos ir gau-
sios Dievo palaimos.

Šio "ML" numerio GARBĖS LEIDĖJAS

BUITVYDŲ ŠEIMA
a a P O V I L O B U I T V Y D O

mirties metinių (5.X.) proga
Pasišventusiems lietuviškos spaudos rėmėjams
gili padėka

ML redakcija ir administracija

ML ir LR

Prasminga krikščioniui katalikui
švęsti gimtadienį ne tik pakviečiant
pažįstamus – drauges-draugus pasi-
dalinti tortu begiedant "Ilgiausių
metų" (taip gali atšvęsti gimtadienį
ir geri pagony), o pakviečiant į
šventę ir patį gyvybės Davėją – ir
su Juo pasidalinti šventės-gimtadie-
nio džiaugsmu.

Kadangi švenčiančiųjų (aniversari-
antes) vis yra nemažas skaičius, tai
šv. Kazimiero parapijoj iškilo pasiū-
lymas paskutinį mėnesio sekmadie-
nį laikyti Mišias visų tą mėnesį mi-
ninčių savo gimtadienį intencija; ir
vietoj kažin kokių dovanų, užprašy-
ti už jį ar ją Mišias, ir pakviesti
jose dalyvauti.

ML EM PORTUGUĖS PRIMENA SAVO BENDRADARBIUS

Buvęs APCA (Associação Paulista
dos Criticos de Artes) pirmininkas
ir Academia Paulistana da Historia
generalinis sekretorius, rašytojas Hen-
rique Lošinskas Alves, MŪSŲ LIE-
TUVA EM PORTUGUĖS 26 nume-
ry su pagarba paminėjo ML ekspe-
dicijos skyriaus bendradarbius. "Aną
trečiadienio rytą mane sujaukino
būrelis 3-ojo amžiaus asmenų, kurie
nemažai pasidarbuoja lietuviškai kul-
tūrai ir žurnalizmui. Jie lankstė ir

adresavo 1875 numerį MŪSŲ LIE-
TUVOS ir 84 numerį ML em por-
tuguės. Kiekvieno jų veide matėsi
pasitenkinimas, kad gali prisidėti
prie lietuviybės išlaikymo savo tau-
tiečių tarpe. Leiskit man išvardinti
šiuos savanorius bendradarbius, ku-
rie įgalina, kad ir tolimas skaityto-
jas laiku gautų MŪSŲ LIETUVĄ
su visu akiračiu žinių. Jiems mano
pagarba ir nuoširdus ačiū. Tai Salo-
mė ir Stepas Narušiai, Marija Mazur-
kevičienė, Ona Gorskienė, Jadvyga
Norkūnienė, Veronika Dimšienė,
Stasys Žūtautas".

Prie šių dar reikėtų pridėti V.
Zelinos klebonijoj rūpestingai prii-
mančią ML prenumeratas p. Anta-
niną Gudavičienę.

Ir, ypač kun. P. Rukšiu išvykus
į Kanadą, reikia su gilia padėka pri-
minti net iš São Bernardo atvyks-
tantį ir kas savaitę visą antradienį
ML-vos redakcijoj praleidžiantį žurn.
Alfonšą Kublicką ir iš Zelinos p.
Joną Tatarūną; ir kun. P. Urbaitį,
kuris organizuoja laikraščio išsiunti-
mą. Na, o kun. Pr. Gavėną kas pri-
simins?

LIETUVIŲ ŠEIMOS KALBA YRA
LIETUVIŲ KALBA

PAVASARIO ŠVENTĖ LITUANIKOJE

Spalio (outubro) 21 DIENĄ, sekmadienį

Rengia: BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

PROGRAMA: 10 val.: Mišios

12 val.: Pietūs

13 val.: karalaitės rinkimai, vainikavimas, šokiai.

Pastaba: Pietūs; bus "Churrasco", dešrelės ir Kopustai.

RESERVOS AUTOBUSE:

Antanas Rudys - Tel.: 216-7880

Jonas Tatarūnas - Tel.: 63-7344

Alfonas Kublickas - Tel.: 457-6479